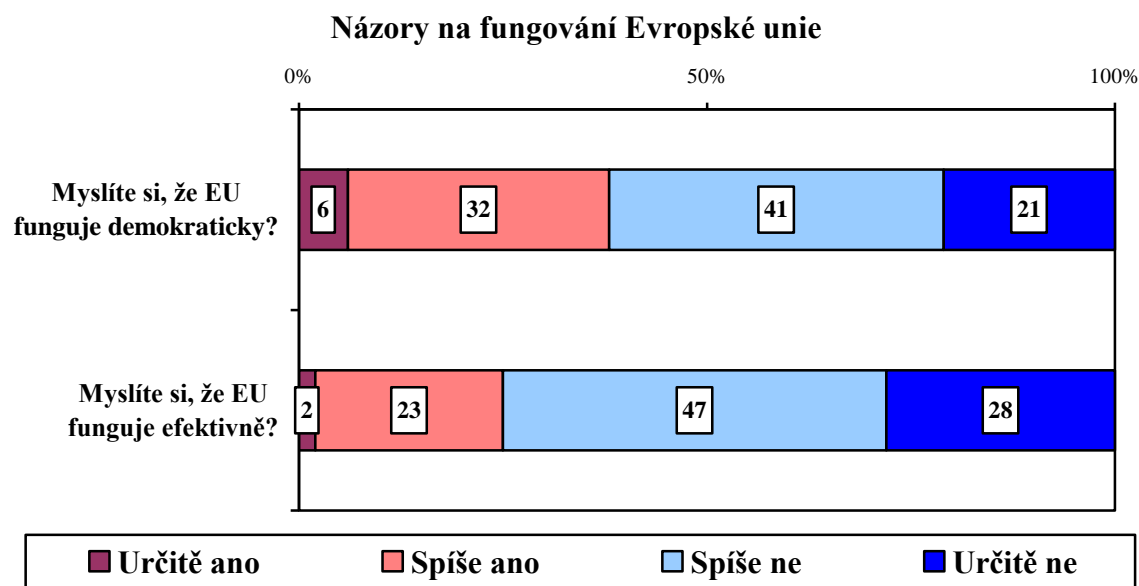

POCHYBNOSTI VĚTŠINY ČESKÉ VEŘEJNOSTI O DEMOKRATICKÉM Fungování EVROPSKÉ UNIE I O EFEKTIVNOSTI JEJÍHO ROZHODOVÁNÍ PŘETRVÁVAJÍ

Jen menšina občanů (38 %) si myslí, že EU funguje demokraticky, ještě méně (25 %) je těch, podle nichž funguje efektivně. Alespoň orientační přehled o tom, co patří do kompetence národních vlád a co do pravomoci orgánů EU, má 30 % občanů ČR. Od loňska se tyto výsledky prakticky nezměnily.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 18.-29. dubna 2012. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal soubor 1084 respondentů.

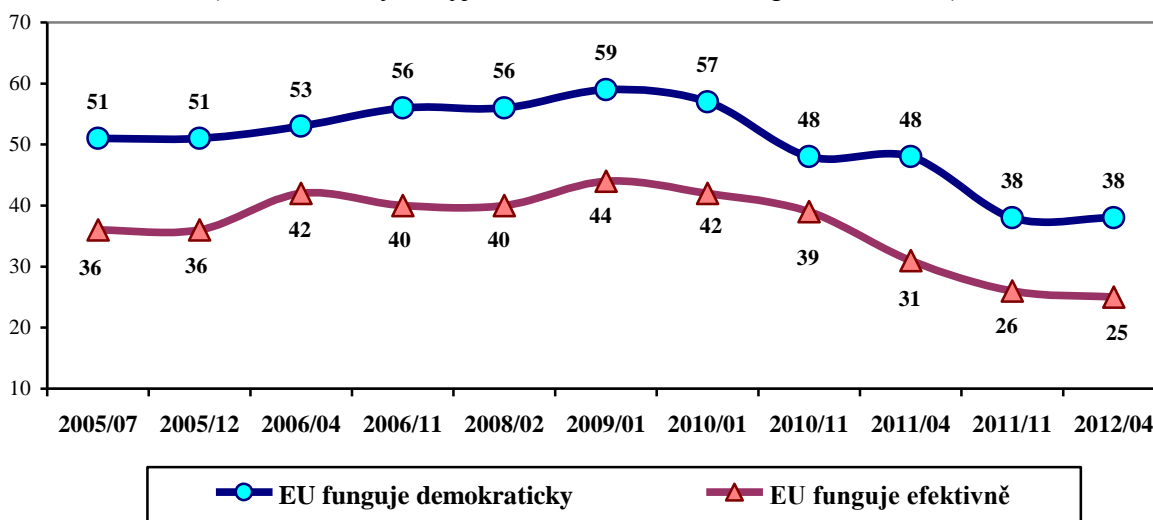
Problematikou veřejného mínění o evropské integraci se STEM zabývá systematicky už od 90. let minulého století. Aktuální výzkum na toto téma ukazuje, že mínění českých občanů o fungování Evropské unie momentálně není příliš valné. Sotva dva z pěti občanů si myslí, že Evropská unie funguje na základě demokratických principů (38 %). V názoru na efektivitu jejího fungování je veřejnost ještě o něco kritičtější. O tom, že fungování EU je efektivní, je přesvědčena jen čtvrtina lidí (25 %).

Pramen: STEM, Trendy 04/2012, 1084 respondentů

Pohled veřejnosti na demokratičnost a efektivitu fungování Evropské unie se do roku 2009 pozvolna zlepšoval. Od té doby došlo k poklesu příznivých názorů na fungování EU, a to na úroveň ještě nižší než na počátku sledování na podzim 2005, tedy v době, kdy důvěra české veřejnosti v Unii byla oslabena v důsledku neúspěšných referend o evropské ústavní smlouvě v Nizozemsku a ve Francii. Loňské a letošní nepříznivé výsledky jsou zřejmě ovlivněny zejména tím, jak Unie řeší finanční problémy některých zemí eurozóny. Aktuální dobrou zprávou je, že v posledním půlroce se pokles příznivých názorů prakticky zastavil.

Vývoj názorů na fungování a rozhodování Evropské unie (součet kladných vyjádření „určitě ano“ a „spíše ano“ v %)

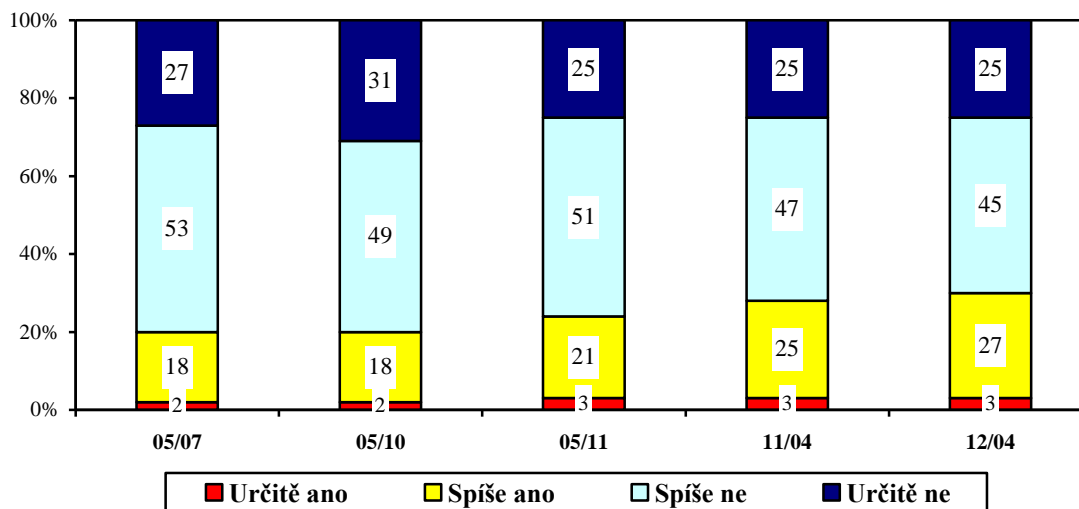

Pozn.: V období mezi prosincem 2005 a lednem 2010 a dále v dubnu 2011 byla otázka na efektivní fungování EU kladena ve znění: „Myslíte si, že rozhodování v Evropské unii je dostatečně rozmyšlené, pružné a hospodárné?“

Prameny: STEM, Česká veřejnost a Evropská unie, 7/2005, STEGA, Komunikace o evropských záležitostech, 12/2005 – 4/2006, STEM, Trendy 2006-2012

V návaznosti na hodnocení fungování unie STEM současně zkoumal, zda má veřejnost přehled o některých záležitostech týkajících se EU. Výsledky ukazují, že o tom, co patří do výhradních pravomocí národních vlád a co do výlučné pravomoci orgánů EU, má alespoň orientační přehled 30 % lidí. Za dobu našeho členství v EU se tento podíl zvýšil o polovinu.

"Máte Vy osobně alespoň orientační přehled o tom, co patří do výhradní pravomoci národních vlád a co do výlučné pravomoci orgánů EU?"

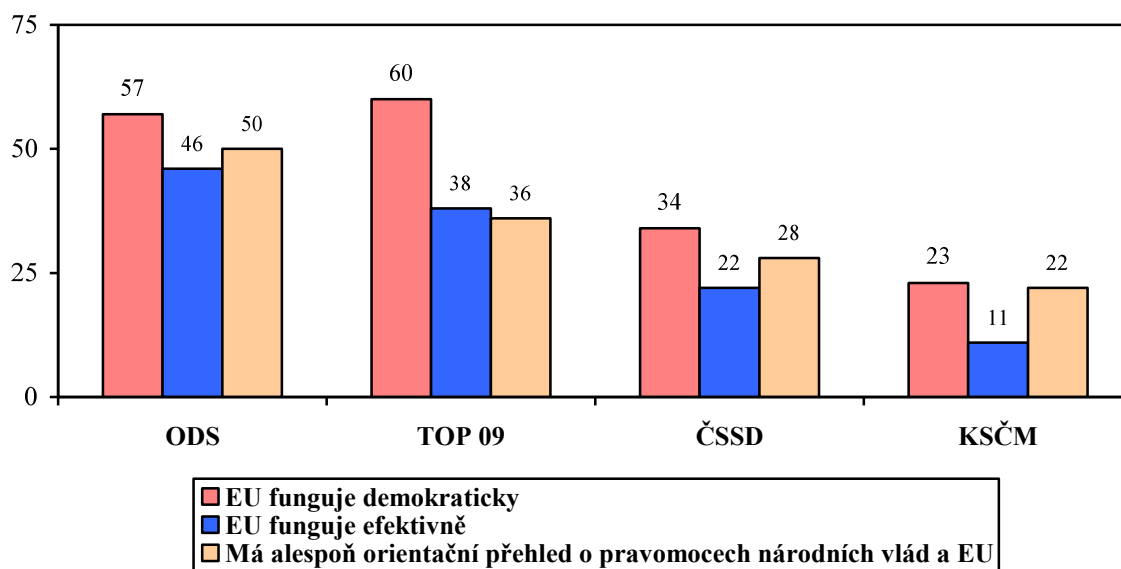

Pramen: STEM, Trendy 2005-2012

Pozitivní názory na fungování Evropské unie a přehled o dělbě pravomocí nejčastěji deklarují lidé s vyšším stupněm vzdělání (s maturitou a zejména s VŠ) a z rodin lépe materiálně zajištěných a také lidé, kteří se politicky sami zařazují na pravici, sympatizanti ODS a TOP 09. Naopak častější pochybnosti o dobrém fungování Evropské unie a zároveň neinformovanost o dělbě pravomocí v EU vyjadřují především lidé hůře materiálně zajištění, občané se základním vzděláním), levicově orientovaní a stoupenci ČSSD a KSČM. Rozdíly v názorech podle stranických preferencí prezentuje následující graf.

Názory na fungování Evropské unie a přehled o dělbě pravomocí v EU podle stranických preferencí

(podíly kladných odpovědí v %)

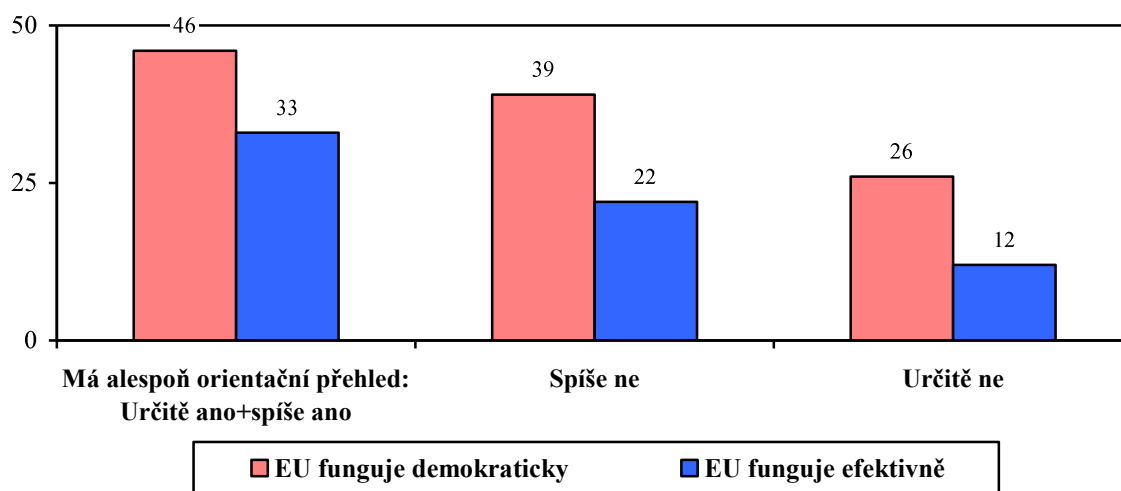

Pramen: STEM, Trendy 04/2012, 1084 respondentů

Uvedené výsledky naznačují, že názor na fungování EU je příznivě ovlivněn informovaností o dělbě pravomocí mezi národními vládami a ústředními orgány, což potvrzuje následující graf.

Názory na fungování Evropské unie podle deklarovaného přehledu o dělbě pravomocí v EU

(podíly kladných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 04/2012, 1084 respondentů